deník | středa 16. ledna 2013

PĚT RAD aneb Jak postupovat v případě zadluženého dědictví

§ NOVÝ SERIÁL DENÍKU PRÁVNÍ PORADNA

Každý z nás čas od času řeší nějakou právní otázku, častokrát si však ani neuvědomujeme, že konkrétní záležitost v sobě skrývá mnohem více právních problémů a její řešení není tak jednoduché, jak se mohlo zpočátku zdát.

Nabytí dědictví už dávno neznamená jen radostné majetkové přilepšení dědice. S ohledem na velké množství zadlužených Čechů rostou i případy, kdy dědicům zůstanou po zemřelém jen dluhy. Hlavní problém spočívá v tom, že mnohdy dluhy vyjdou v dědickém řízení najevo až později, popřípadě se zjistí dodatečně až po skončení dědického řízení. Tento článek se bude věnovat tomu, jak se přechodu odpovědnosti na dědice za dluhy po zemřelém vyhnout.

Rada první

Dědic má vždy možnost dědictví odmítnout.

Pokud máte pochybnosti o tom, zda je vůbec pro vás přijetí dědictví výhodné, či již od samého počátku víte, že pozůstalost zahrnuje pouze dluhy, můžete dědictví odmítnout. Odmítnutí lze učinit ústním prohlášením u notáře, který dědické řízení provádí jako soudní komisař v zastoupení soudu, nebo písemným prohlášením jemu zaslaným. Důležité je, že prohlášení o odmítnutí dědictví může dědic učinit jen do jednoho měsíce ode dne, kdy byl notářem o právu dědictví odmítnout a následcích odmítnutí vyrozuměn, notář však může z důležitých důvodů tuto lhůtu prodloužit. Vzdát se dědictví před smrtí zůstavitele není za dosavadních platných právních předpisů možné. Dědictví však nemůže odmítnout dědic, který svým počínáním dal najevo, že dědictví odmítnout nechce. K odmítnutí dědictví také nelze připojit výhrady nebo podmínky a rovněž nemůžete odmítnout dědictví jen zčásti.

Rada druhá

Za zůstavitelovy dluhy ručí dědic jen do výše svého nabytého podílu.

Dědic odpovídá za přiměřené náklady spojené s pohřbem zůstavitele a za zůstavitelovy dluhy, které na něj přešly zůstavitelovou smrtí, avšak pouze do výše ceny nabytého dědictví. Je-li více dědiců, odpovídají za náklady zůstavitelova pohřbu a za dluhy podle poměru toho, co z dědictví nabyli, k celému dědictví. Přestože dědic odpovídá za dluhy pouze do výše svého nabytého podílu, neručí pouze majetkem získaným z dědictví, nýbrž i celým svým majetkem. To je nebezpečné zejména v těch případech, kdy dědic zdědí po zemřelém například pozemek či věc, která je těžce prodejná, ale přesto vysoké hodnoty, věřitel se však může své pohledávky domáhat i přímo na peněžních prostředcích dědice, tj. v případě exekuce mohou být nařízeny srážky na mzdu dědice, příkázání jeho pohledávky apod.

Rada třetí

Předlužené dědictví je možné přenechat zůstavitelovým věřitelům.

Je-li dědictví předluženo, mohou se dědici s věřiteli dohodnout, že jim dědictví přenechají k úhradě dluhů. Soud tuto dohodu schválí, neodporuje-li zákonu nebo dobrým mravům. Nedojde-li k dohodě mezi dědici a věřiteli, řídí se povinnost dědiců plnit tyto dluhy ustanoveními občanského soudního řádu o likvidaci dědictví.

Likvidaci dědictví provádí soud zpeněžením jednotlivých věcí, práv a jiných majetkových hodnot ze zůstavitelova majetku podle ustanovení o výkonu rozhodnutí prodejem movitých věcí, nemovitostí a podniku, ve veřejné dražbě nebo v dražbě provedené soudním exekutorem anebo prodejem mimo dražbu.

Rada čtvrtá

Exekuce na majetek dědice je možná až v případě pravomocného rozsudku odsuzujícího k plnění.

Poměrně často novináři straší své čtenáře tituly článků, dle nichž jsou dědici zemřelého pronásledováni exekutory. Přestože situace může dojít až tak daleko, pamatujte, že k jejich nařízení potřebuje věřitel téměř vždy pravomocné a vykonatelné rozhodnutí soudu nebo správního orgánu, případně vykonatelný rozhodčí nález. Výjimky mohou nastat pouze u závazků, v nichž dlužník podepsal doložku přímé vykonatelnosti.

V ostatních případech pokud zdědíte nějaké dluhy, tak se na jejich úhradě můžete s věřitelem domluvit, a pakliže již věřitel podal za života zemřelého vůči němu žalobu na zaplacení dlužné částky a toto soudní řízení doposud nebylo pravomocně skončeno, stávají se dědici procesními nástupci zemřelého, jestliže to umožňuje povaha projednávané věci.

Rada pátá

Pamatujte, že v případě zůstavitelových dluhů nemá probíhající dědické řízení vliv na běh úroků z prodlení.

Na základě rozhodnutí Nejvyššího soudu nemá probíhající dědické řízení vliv na běh nároku věřitele na zákonný úrok z prodlení. Proto je vždy lepší, pokud víte, že dědictví neodmítnete a zároveň už máte zůstavitelovy dluhy zjištěné a potvrzené, věřitele kontaktovat a domluvit se s ním na způsobu úhrady dluhu, abyste zabránili narůstajícím úrokům a celkovému navýšení dlužné částky. Dluh můžete uhradit, i pokud dědí více dědiců, a poté po nich požadovat jejich podíl.

V tomto článku jsme čerpali z níže uvedených právních předpisů:

Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník

Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád

Rubrika 5 rad zdarma je společným projektem Deníku a internetové právní poradny Právní linka – www.pravnilinka.cz.

Nepřehlédněte

Deník každou středu zveřejňuje právní poradnu, ve které se dozvíte, jak postupovat v konkrétních situacích a čeho se naopak vyvarovat.

V tištěném Deníku přineseme zkrácenou verzi, delší pak naleznete tentýž den odpoledne na www.msdenik.cz.

NEPŘEHLÉDNĚTE:
Příští téma: Dědění ze zákona